

Мунтян Олександр Олександрович 

канд. філол. наук, доцент, доцент кафедри філології та перекладу
Київський національний університет технологій та дизайну, Україна

УКРАЇНСЬКА ДИЗАЙНЕРСЬКА ТЕРМІНОЛОГІЯ: ОСОБЛИВОСТІ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Українська дизайнерська термінологія є важливим аспектом розвитку національного дизайну, відображаючи як історичні, так і сучасні тенденції в цій сфері [1]. З кожним роком зростає потреба у створенні, адаптації та стандартизації професійних термінів, що відображають різноманітні аспекти графічного, промислового, інтер'єрного дизайну тощо.

Формування української дизайнерської термінології почалося в радянські часи, коли дизайн переважно асоціювався з промисловим виробництвом. У той період використовувалася переважно російська термінологія, що була адаптована до української мови. Однак, із набуттям Україною незалежності, виникла потреба у розробці власної термінології, яка б враховувала національні особливості та відповідала сучасним міжнародним стандартам[3].

У 1990-х роках відбувся активний процес українізації термінів, зокрема завдяки зусиллям українських науковців, викладачів та дизайнерів. Важливу роль у цьому процесі відіграли переклади західної літератури з дизайну, а також створення нових термінів, які краще відображають специфіку української культури та мови [2].

Серед основних особливостей української дизайнерської термінології можна виокремити адаптацію запозичених термінів, створення власних термінологічних одиниць та стандартизація терміносистеми.

Враховуючи глобальний характер дизайну, значна частина термінів є запозиченнями з англійської мови. Наприклад, такі терміни, як *брендинг*, *логотип*, *айдентика* тощо широко використовуються у своєму оригінальному або адаптованому вигляді.

З метою збереження національної ідентичності українські дизайнери та мовознавці активно працюють над створенням нових термінів. Наприклад, термін *упізнаваність* використовується як аналог англійського *brand recognition*, а *візуальна ідентичність* замінює *visual identity*.

Важливою перспективою є створення національних термінологічних словників, які б об'єднували та стандартизували існуючі терміни. Це сприятиме не лише покращенню комунікації, але й підвищенню рівня професійної освіти.

Основні завданням, що постає перед дизайнерами є постійний розвиток технологій, що веде до появи нових понять, а також необхідність адаптації міжнародних стандартів до українських реалій. Водночас, зростає потреба у впровадженні єдиних стандартів і уніфікації термінів, щоб забезпечити якісну підготовку фахівців та ефективну комунікацію у професійному середовищі.

Українська дизайнерська термінологія перебуває на стадії активного формування та розвитку, що вимагає значних зусиль з боку науковців, практиків і освітян. Створення єдиної термінологічної бази, адаптація іноземних термінів та впровадження стандартів є ключовими завданнями для подальшого розвитку цієї сфери в Україні.

Список використаних джерел:

1. Мунтян О. О. Український дизайнерський дискурс: питання термінології. Вчені записки Таврійського національного університету В.І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика. Том 35 (74) № 2 2024. Частина 1. К.: Вид-во "Гельветика". С. 66 – 72.
2. Наконечна Г. В. Українська науково-технічна термінологія: Історія і сьогодення. Л.: Кальварія, 1999. 110 с.
3. Симоненко Л. О. Українська наукова термінологія: стан та перспективи розвитку. Українська термінологія і сучасність. КНЕУ, 2001. Вип. IV. С. 3–8.